

OHJE

Julkinen

Versio 2.0

Hyväksytty hallituksessa 15.12.2015

Vastuuyksikkö: Middle Office

**SP-RAHASTOYHTIÖN HALLINNOIMIEN RAHASTOJEN SIJOITUSTEN
OBJEKTIIVISET ARVOSTAMISPERIAATTEET****1. JOHDANTO****1.1. Soveltamisala**

Sijoitusrahastolain 48.3 §:n mukaan sijoitusrahaston varoille määrätään arvo niiden markkina-arvojen mukaan. Jollei markkina-arvoa ole tai sitä ei voida olosuhteiden vuoksi saada, sijoituskohteen arvo määrätään sijoitusrahaston säännöissä määriteltyjen perusteiden mukaisesti. Jos arvopapereille ei pystytä määrittämään luotettavaa/käypää markkina-arvoa, ne arvostetaan objektiivisten perusteiden mukaan.

Näiden arvostusperiaatteiden markkinahintojen oikeellisuudesta ja ohjeiden soveltamisesta vastaa rahastoyhtiön Middle Office.

Tämä ohje määrittelee, kuinka yksittäisen sijoituskohteen arvo määritetään objektiivisten perusteiden mukaan silloin, kun sijoituskohteelle ei löydy markkina-arvoa eikä sitä voida arvostaa suoraan rahaston säännöissä määritettyjen perusteiden mukaan.

Ohjeistuksen tarkoituksena on varmistaa, että hinnanmuodostus on oikeata, yksinkertaista, johdonmukaista, ennustettavaa ja jälkikäteen helposti todennettavissa.

Sijoitusrahaston arvon määrittämisessä noudatetaan myös Finanssivalvonnan ohjeistusta (MOK 3/2011).

1.2 Määritelmät

Näissä ohjeissa käytetyt käsitteet määritellään seuraavasti

o **Sijoitusten noteeraus toimivilla markkinoilla:** sijoitukset katsotaan noteeratuiksi toimivilla markkinoilla, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa pörssistä, arvopaperinvälittäjältä, meklarilta tai hintainformaatiota antavalta toimijalta ja tällaiset hinnat kuvastavat

todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolien välisiä markkinatransaktioita.

o **Syöttötieto/syöttötekijä** on arvostusmallissa käytettävä tekijä, esimerkiksi riskitön korko, luottoriski, hintatekijä (valuuttakurssit, osakkeiden hinnat, hyödykkeiden hinnat), volatilitteetti ja muu tekijä, joka todennäköisesti vaikuttaa sijoituksen käypään arvoon.

2. SIJOITUSTEN ARVOSTUS

2.1 Arvostusperiaatteiden hyväksyminen ja päivittäminen

Tällä ohjeella Sp-Rahastoyhtiön hallitus määrittelee kaikille rahastoissa käytetyille arvopapereille ja instrumenteille arvostusperiaatteet, jotka tarkentavat rahastojen säännöissä olevia määräyksiä. Tässä ohjeessa kuvataan hallituksen päättämät toimintatavat, joilla rahaston sääntöjen mukainen objektiivinen arvostaminen poikkeustilanteessa toteutuu.

Rahaston sijoitusten arvostamisessa painottuu erityisesti jatkuvuuden vaatimus. Valittua arvostustapaa noudatetaan, ellei ole perusteltua syytä muuttaa sitä. Tätä ohjetta päivitetään tarvittaessa vuosittain.

2.2 Valtuudet

Rahaston sijoitukset arvostetaan rahaston sääntöjen ja tämän ohjeen mukaisesti. Mikäli arvostus sääntöjen tai tämän ohjeen mukaan ei ole mahdollista, rahastoyhtiön toimitusjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varamies valitsee käytettävän arvostustavan kyseessä olevassa tilanteessa. Päätös valitusta arvostustavasta dokumentoidaan.

2.3 Dokumentointi

Rahastoyhtiön on pystyttävä aina jälkikäteen selvittämään arvonlaskennan kulku ja oikeellisuus kaikkien eri työvaiheiden osalta.

Markkinahintojen poimimisajankohdasta tulee jäädä merkintä arvonlaskentamateriaaliin.

Arvonlaskentamateriaali säilytetään siinä laajuudessa, että niistä selviää, mistä ajankohdasta käytetyt markkina-arvot on tulostettu ja miten niistä on päädytty arvonlaskennassa käytettyyn arvostukseen. Poikettaessa rahaston sääntöjen mukaisista arvostusperiaatteista, arvostusperiaatteiden asianmukaisuus on oltava aina jälkikäteen todennettavissa. Tällöin hintalähde, käytetty hinta ja niiden hyväksyntä dokumentoidaan. Näin on

meneteltävä myös silloin, kun tietty poikkeavalla tasolla oleva hintanoteeraus jätetään ottamatta huomioon.

2.4 Markkinapaikan valinta

Sijoitusrahastot sijoittavat varansa pääasiassa noteerattuihin sijoituskohteisiin, joten arvostus perustuu niissä arvopaperi- ja johdannaispörsseissä tai markkinapaikoilla muodostuviin markkinahintoihin, joissa sijoituskohteet ovat kaupankäynnin kohteena.

Salkunhoitaja päättää käytettävät markkinapaikat ja/tai käytettävät hinnoittelulähteet sijoituskohteittain omien rahastojen osalta ottaen huomioon rahaston sijoitusstrategian.

2.5 Satunnaiset poikkeavat tilanteet

Mikäli markkinapaikka on satunnaisesti kiinni esimerkiksi paikallisen vapaapäivän vuoksi tai markkinahintoja ei saada jonkin ylivoimaisen esteen kuten teknisten ongelmien vuoksi, tehdään arvostus viimeisiin saatavilla oleviin markkinahintoihin tai edellisen arvonlaskennan arvostustasoihin. Edellistä arvonlaskentapäivää vanhempien päivien noteerauksia käytetään arvostamiseen vain silloin, kun markkinapaikka on kiinni.

Jos pörssi on auki ja arvopaperille saadaan vain satunnaisia noteerauksia, käytetään arvostamisessa enintään kahden viikon vanhoja noteerauksia. Tällöin on kuitenkin arvioitava, onko taloudellisissa olosuhteissa tapahtunut arvopaperin arvoon vaikuttavia merkittäviä muutoksia viimeisen noteerausajankohdan jälkeen. Jos olosuhteet ovat muuttuneet viimeisen noteerausajankohdan jälkeen (esimerkiksi riskitön korko on muuttunut yrityksen liikkeeseen laskeman joukkovelkakirjalainan viimeisimmän hintanoteerauksen jälkeen), olosuhteiden muutos otetaan huomioon käyvässä arvossa vastaavanlaisten rahoitusinstrumenttien tarkasteluhetken hintojen tai tuotto prosenttien perusteella. Vastaavasti, jos pystytään osoittamaan, että viimeisin noteeraus ei ole käypä arvo, tulee kyseistä hintaa oikaista.

2.6 Rahaston sijoitusten arvostaminen

Ensisijaisesti sijoitukset arvostetaan rahastosääntöjen mukaisesti niiden markkina-arvoon. Mikäli markkina-arvoa ei löydy tai käytettyä instrumenttia ei ole mainittu rahastosäännöissä, käytetään tässä kohdassa määritellyjä arvostustapoja.

Rahaston valuuttamääräisten omistusten arvo muutetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin päivittäin vahvistamia valuuttakursseja.

Alla on listattuna arvopaperityyppikohtaisesti rahastoyhtiössä käytetyt objektiiviset arvostusperiaatteet.

2.6.1 Julkisesti noteeratut osakkeet sekä osakesidonnaiset arvopaperit

Julkisesti noteeratut osakkeet sekä osakesidonnaiset instrumentit arvostetaan kyseisen markkinapaikan arvostusajankohtana vallitsevaan kurssiin käyttäen kunkin markkinapaikan viimeisintä kaupantekokurssia tai päivän kaupankäyntikurssin puuttuessa arvostus suoritetaan viimeisimpään ostotarjouskurssiin. Mikäli ostotarjoustakaan ei löydy, käytetään edellisen kaupankäyntipäivän viimeisintä kaupantekokurssia.

2.6.1.1 Merkintäoikeus

Julkisesti noteerattujen osakkeiden anneissa käytetään useasti merkintäoikeuksia, jotka saadaan salkkuun tietyinä päivinä mutta niiden julkinen kaupankäynti voi alkaa vasta useita päiviä myöhemmin. Näissä tapauksissa merkintäoikeus arvostetaan seuraavalla tavalla (*kunnes julkinen kaupankäynti alkaa, sen jälkeen käytetään merkintäoikeuden markkinahintaa*):

$$\text{Merkintäoikeuden arvo}_t = (\text{Osakkeen hinta}_t - \text{Merkintähinta}) * \left(\frac{\# \text{ uutta osaketta}}{\# \text{ merkintäoikeudella}} \right)$$

Yllä olevassa kaavassa lasketaan merkintäoikeuden arvo arvonlaskentapäivälle t päivittämällä osakkeen hintaa samalle arvonlaskentapäivälle. Merkintähinta, saatavien uusien osakkeiden lukumäärä ja niitä varten tarvittavien merkintäoikeuksien lukumäärä ovat aina nähtävissä yhtiön julkistamissa antiesitteissä.

Alla olevat kohdat 2.6.1.2 – 2.6.1.5 koskevat julkisesti listaamattomien osakkeiden arvostamista.

2.6.1.2 Vertailuhinta

Osakkeen arvon määrittämistä varten muodostetaan toimialan osakkeista vertailuryhmä, jonka avulla toimialan yleistä taloudellista kehitystä voidaan seurata. Vertailuryhmää ei tarvitse asettaa, mikäli noteeraamaton osake tullaan ottamaan julkisen kaupankäynnin kohteeksi lyhyen ajan kuluessa sen hankinnan jälkeen (listausaika on julkistettu). Asetettua vertailuryhmää tulee seurata johdonmukaisesti, mutta poikkeuksellisissa tilanteissa sitä tulee arvioida uudestaan ja mahdollisesti korjata.

Vertailuhintaan perustuvan arvonmäärittämissä menetelmien luotettavuuden arvioimiseksi määritetään osakkeen käypä arvo vähintään vuosittain muulla arvonmäärittämissä menetelmällä, esim. osakkeesta odotettujen tulevien rahavirtojen nykyarvon perusteella.

Vertailuryhmän asettaminen

Salkunhoitaja yhdessä middle officen kanssa valitsee vertailuryhmään 2 - 5 kohdeyhtiön kanssa samalla tai samankaltaisella toimialalla toimivaa yhtiötä, jotka ovat noteerattuina ensisijaisesti kohdeyhtiön kotipaikan arvopaperipörssissä ja niiden joko liikevaihto tai henkilöstön määrä ovat lähellä kohdeyhtiön vastaavia lukuja. Mahdollisuuksien mukaan molemmat arvot olisivat hyvä olla lähellä kohdeyhtiön vastaavia. Vertailuryhmään valittavat yhtiöt voivat olla noteerattuina myös muussa vastaavassa julkisessa kaupankäynti-järjestelmässä, mikäli kohdeyhtiön kotipaikan arvopaperipörssissä ei ole noteerattuna riittävästi samalla tai samankaltaisella toimialalla toimivia yhtiötä, joiden liikevaihdon ja/tai henkilöstön määrä olisivat riittävän lähellä kohdeyhtiön kyseisiä lukuja.

Vertailuryhmän kurssikehitystä kuvaavan keskiarvon laskennassa noudatetaan markkina-arvoilla painotettua keskiarvoa.

Vertailuryhmään perustuvat korjaukset osakkeen arvoon

Vertailuryhmän arvon kehitystä seurataan jatkuvasti. Osakkeen alkuperäistä hankintahintaa tai muuta myöhempää arvostustasoa korjataan, mikäli vertailuryhmään kuuluvien yhtiöiden kurssikehityksistä laskettu keskiarvo on muuttunut vähintään 10 prosenttia osakkeen hankinta-ajankohdasta tai viimeisimmistä osakkeen arvoon tehdystä korjauksesta laskettuna.

Mikäli osakkeen arvostukseen tehdään korjaus kohtien 2.6.1.2 – 2.6.1.4. perusteella, nollataan vertailuryhmäseuranta ja vertailuryhmään perustuvaa osakkeen arvon seuranta jatketaan käyttäen uutta hintaa lähtöhintana.

Vertailuryhmään tehtävät muutokset ja korjaukset

Mikäli vertailuryhmän kehitystä kuvaava keskiarvo muuttuu jotain mukana olevaa yksittäistä yhtiötä koskevan poikkeuksellisen tiedon johdosta, korjataan vertailuryhmää.

Osakkeenomistajien oikeuksiin vaikuttavien yritystapahtumien, kuten esimerkiksi osinkojen, osakkeen pilkkomisen, rahastoannin ja merkintäoikeuksien irtoamisen yhteydessä vertailuryhmän painotettua keskiarvoa korjataan ottamaan huomioon tapahtuman vaikutus. Korjaus tehdään indeksilaskennassa yleisesti noudatettavia periaatteita noudattaen.

Poikkeus vertailuryhmään perustuvasta arvonmäärittämisestä

Vertailuryhmään perustuva osakkeen arvonmäärittäminen voidaan ohittaa kohdeyhtiötä koskevan poikkeuksellisen tiedon perusteella, mikäli kyseisen positiivisen tai negatiivisen tiedon voidaan perustellusti katsoa koskevan vain kohdeyhtiötä itseään. Poikkeuksellinen tieto voi olla esimerkiksi ilmoitus yrityskaupasta, fuusiosta, yrityssaneeruksesta, selvitystilasta, markkinaosuuden voimakkaasta kasvusta tai laskusta tai muusta

toimenpiteestä, jonka voidaan perustellusti katsoa vaikuttavan kohdeyhtiön, mutta ei vertailuryhmän edustaman toimialan arvostukseen.

2.6.1.3 Julkisen kaupankäynnin ulkopuolella toteutuneet kaupat

Osakkeen arvostusta voidaan korjata julkisen kaupankäynnin ulkopuolella toteutuneiden kauppojen perusteella, jos niistä saadaan luotettavaa tietoa esimerkiksi yleisesti tunnetuista talousuutismedioista. Julkisen kaupankäynnin ulkopuolisilta markkinoilta saatuja hintatietoja arvioitaessa on otettava huomioon tehtyjen kauppojen volyymi. Rahastoyhtiöllä ei ole kuitenkaan velvollisuutta tehdä korjauksia tällä perusteella.

2.6.1.4 Toissijainen myynti tai anti

Liikkeeseenlaskijan myydessä osakkeitaan sijoittajille, voidaan tällaisessa myynissä käytetystä hinnasta saatua tietoa pitää luotettavana markkinahintana, jonka mukaisesti osakkeiden arvostusta korjataan.

2.6.1.5 Listautumisanti tai listautumismyynti

Mikäli yhtiö on listautumassa ja listautumisen yhteydessä tarjotaan osakkeita ostettavaksi tai merkittäväksi ja tarjottavien osakkeiden hinnoille annetaan ylä- ja alarajat, tulee rahastossa olevien osakkeiden arvostus korjata välittömästi vanhaa käytössä ollutta arvostusta lähempänä olevaan hintarajaan.

Listautumisen toteuduttua arvostus korjataan aina toteutuneeseen hintaan. Mikäli listautumisanti tai -myynti peruuntuu, osakkeen arvoa korjataan alas käyttäen peruuntuneen listautumisen yhteydessä annetun hintahaarukan alarajaa osakkeen hintana

2.6.2 Talletukset ja rahamarkkinavälineet

Talletukset arvostetaan huomioiden niiden pääoma ja pääomalle jaksotettu korko.

Kotimaiset sijoitus- ja yritystodistukset arvostetaan markkinoilla olevien ostonoteerausten mukaan tai laskemalla kullekin arvostettavalle sijoitustodistukselle arvo teoreettisen hinnan lineaarisesti interpoloituun ko. korkokäyrän (1 -12 kk) noteerauspisteiden välisen arvoon perustuen. Yritystodistukset ja velkasitoumukset arvostetaan edellä mainittuun korkokäyrään perustuen +/- yritystodistus-/velkasitoumuskohtainen korkoero.

2.6.3 Vaihtovelkakirjalainat

Vaihtovelkakirjalainojen arvostaminen tapahtuu arvostamalla ne pääsääntöisesti niiden markkina-arvoon. Markkina-arvojen puuttuessa vähintään viikon, arvostetaan ne arvioimalla joukkolainan ja vaihto-oikeuden arvot erikseen.

Joukkolainaosaa arvostetaan kuten yritysten ja valtioiden joukkovelkakirjalainat. Vaihto-oikeus arvostetaan liikkeellelaskijan mahdollisesti ilmoittamaan arvoon tai vaihtoehtoisesti pyydetään arviota muilta markkinaosapuolilta ja käytetään niiden keskiarvoa.

2.6.4 Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat arvostetaan rahaston säännöissä määritetyn mukaisesti joko tiettynä kellonaikana tai markkinoiden sulkeutumisajan käypään markkina-arvoon, joka pääsääntöisesti on julkisesta hinnanseuranta-järjestelmästä tai saatu ostonoteeraus tai päätöskurssi. Ellei arvoa ole poikkeuksellisesti saatavissa julkisesta hinnanseurantajärjestelmästä, käytetään muuta rahastoyhtiön toimitusjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varamiehen hyväksymää luotettavaa lähdettä.

Yritysten ja valtioiden liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen arvostus tehdään markkinatakaajien antamien hintojen puuttuessa vähintään viikon; laskemalla uusi hinta P käyttäen saatavilla olevia syöttötekijöitä, eli markkinakorkoja i , N kpl tulevia maksettavia kuponkeja C ja arvopaperin erääntymispäivänä sille maksettavaa pääomaa M .

$$\begin{aligned} P &= \left(\frac{C}{1+i} + \frac{C}{(1+i)^2} + \dots + \frac{C}{(1+i)^N} \right) + \frac{M}{(1+i)^N} \\ &= \left(\sum_{n=1}^N \frac{C}{(1+i)^n} \right) + \frac{M}{(1+i)^N} \\ &= C \left(\frac{1-(1+i)^{-N}}{i} \right) + M(1+i)^{-N} \end{aligned}$$

Alle viikon kestävissä, esimerkiksi teknisissä ongelmissa käytetään edellistä markkinoilta saatua hintaa.

2.6.5 Rahastot

Sijoitusrahasto-osuudet arvostetaan kyseisen sijoituskohteena olevan sijoitusrahaston sääntöjen mukaan julkaistuun arvonalaskentapäivän rahasto-osuuden arvoon, jos se saadaan riittävän ajoissa ennen arvonalaskennan valmistumista.

Jos arvoa ei saada omaan arvonlaskentaan riittävän ajoissa, arvostetaan rahasto-osuus sen viimeisimpään saatavilla olevaan arvoon.

2.6.6 Strukturoidut rahoitusinstrumentit ja johdannaiset

Strukturoidut rahoitusinstrumentit arvostetaan lainan järjestäjän antaman hinnan mukaisesti.

Vakioidut johdannaiset arvostetaan vakioitujen johdannaisten markkinoilla toteutuneeseen viimeisimpään kaupankäyntikurssiin. Ellei viimeisintä kaupankäyntikurssia ole, vakioidut johdannaiset arvostetaan perustuen parhaaseen markkinoilta saatavaan informaatioon. Ensisijaisesti vakioimattomat johdannaiset arvostetaan markkinatietolähteestä saatuihin hintoihin, mikäli tätä tietoa ei ole saatavilla, pyydetään indikatiivinen hinta vastapuolelta.

Mikäli johdannaissopimuksille ei ole saatavissa hintaa markkinoilta tai noteerauksia ei saada riittävän usein tai saatavia noteerauksia ei voida pitää luotettavina, voidaan arvostus tehdä teoreettisesti laskettuun arvoon. Vaihtoehtoisesti voidaan hintaa pyytää myös markkinatakaajalta, jolloin käytetään bid / ask -hintojen keskihintaa.

Valuuttatermiinit arvostetaan julkisesta hinnanseurantajärjestelmästä saatujen kyseisten valuuttojen spot -kurssien ja korkonoteerausten perusteella.

Valuuttaoptioiden hinnan määrittämisessä käytetään optiohinnoittelulaskureita ja suurten kansainvälisten liikepankkien volatilitteettinoteerauksia sekä samoja spot- ja korkonoteerauksia kuin valuuttatermiinejä arvostettaessa.

2.6.7 Lainaus- ja takaisinostosopimukset

Lainaksi annetut arvopaperit säilyvät rahaston taseessa ja ne arvostetaan sääntöjen mukaan. Lainaksi otettuja arvopapereita ei arvosteta, ellei niitä ole myyty. Lainaus- ja takaisinostosopimukset arvostetaan pääsääntöisesti niiden kohde-etuuden markkina-arvoon. Uusimman markkina-arvon puuttuessa noudatetaan kyseisen kohde-etuuden arvopaperityypille määritettyä arvostusperiaatetta.

2.6.8 Hankintameno (kirjanpitoarvo)

Mikäli sijoitukselle ei saada käypää arvoa eikä sille voida määrittellä käypää arvoa luotettavasti arvonmäärittämenetelmien avulla, arvostetaan se hankintamenuon. Hankintahintaan arvostettujen sijoitusten arvonkehitystä seurataan aktiivisesti ja arvostusta oikaistaan, kun peruste arvon muutokselle havaitaan.

3. KESKEISET RAHASTON ARVOON VAIKUTTAVAT ERÄT

3.1 Yleistä

Arvonlaskenta toimitetaan suoriteperusteisesti ja siinä otetaan huomioon kaikki rahaston arvoon vaikuttavat seikat mahdollisimman tarkasti ja oikea-aikaisesti. Mikäli tietyn suorituksen tarkkaa arvoa ei tiedetä, mutta itse suorituksen toteutuminen on erittäin todennäköistä, suorituksen arvo arvioidaan arvonlaskentaan. Tämä korostuu erityisesti silloin, kun erillä on olennaista vaikutusta rahaston arvoon.

3.2 Yhtiötapaukset

Pääsäännön mukaisesti yhtiötapaukset (annit, osingot jne.) otetaan huomioon arvonlaskennassa suoriteperusteisesti.

Mikäli sijoituksen kohteena olevat yhtiöiden arvopaperit arvostetaan säännönmukaisesti arvonlaskennassa edellisen arvostuspäivän markkina-arvoihin (aikaerot), niin tällöin myös yhtiötapaukset huomioidaan arvonlaskennassa yhden päivän myöhässä.

3.2.1 Osingot ja tuotto-osuudet

Sijoituksista saatavat kotimaiset ja ulkomaiset tuotot on otettava arvonlaskennassa huomioon suoriteperusteisesti. Osinkosaamiset otetaan arvonlaskentaan saatavaksi pääsääntöisesti irtoamispäivänä.

Mikäli kehittyvien markkinoiden osinkojen saaminen on yhtiön osinkoilmoituksesta huolimatta epävarmaa, ne kirjataan arvonlaskentaan tuotoksi vasta, kun tulevasta suorituksesta on saatu luotettava selvitys esim. vahvistus tai osingot on saatu tilille. Osinkoarvio kirjataan arvonlaskentaan vasta kun on saatu luotettava selvitys osingon määrästä. Osingoista perityistä veroista palautettavat määrät kirjataan arvonlaskentaan vasta kun on saatu varmistus palautuvan veron määrästä tai se on saatu tilille. Palautuksen hakemisesta aiheutuneet kulut vähennetään veronpalautuksesta.

Kotimaisista ja ulkomaisista sijoituskohteena olevista sijoitusrahastoista saatavat tuotto-osuudet otetaan arvonlaskennassa huomioon tuotto-osuuden irtoamispäivänä eli samana päivänä, jona ne ovat laskeneet sijoituskohteena olevan sijoitusrahaston yhden osuuden arvoa.

Perustelluista syistä kohdesijoitusrahastojen tuottoja voidaan ottaa arvonlaskennassa huomioon maksuperusteisesti. Tällainen tilanne saattaa syntyä esimerkiksi muiden kuin euromääräisten tuottojen kohdalla. Päätöksen asiasta tekee back office päällikkö tai toimitusjohtaja tai hänen varamies.

3.2.2 Osakeannit

Merkintäoikeudet erotetaan osakkeista irtoamispäivänä. Hankintameno jaetaan irtoamispäivän noteerausten suhteessa.

Annissa merkityt uudet osakkeet lisätään rahaston omaisuuteen vasta, kun niiden määrästä on saatu vahvistus tai se on voitu selvittää luotettavasti etukäteen.

3.2.3 Muut yhtiötapahtumat

Fuusiot, konkurssit, selvitystilat yms. yhtiötä koskevat tapahtumat otetaan huomioon arvonlaskennassa heti, kun niistä saadaan virallinen tai muu luotettava tieto.

3.3 Arvopaperikaupat

Arvopaperikaupat otetaan arvonlaskentaan mukaan suoriteperusteisesti kaupanvahvistuksen tultua.

Arvopaperikaupat, joista on saatu kauppavahvistus arvonlaskentapäivänä rahastokohtaisesti määrättyyn kellonaikaan mennessä, otetaan mukaan arvonlaskentaan.

Arvopaperikaupat, jotka muodostavat olennaisen osan rahaston sijoituksista, otetaan huomioon arvonlaskennassa viimeistään kaupankäyntipäivää seuraavana arvonlaskentapäivänä riippumatta siitä, onko vahvistusta kaupalle saatu edellä mainittuun kellonaikaan mennessä.

3.3.1 Valuuttamääräiset erät

Rahaston valuuttamääräiset saatavat ja velat muutetaan rahaston arvonlaskentavaluutaksi rahaston säännöissä määrättyllä tavalla.

3.3.2 Kulut

Kulut huomioidaan arvonlaskennassa suoriteperusteisesti lukuun ottamatta kuluja, jotka ovat määrältään vähäisiä tai niitä ei pystytä luotettavasti arvioimaan. Tällaiset kulut voidaan huomioida arvonlaskennassa maksuperusteisesti.

3.3.3 Tuotot

Tuotot kirjataan arvonlaskentaan lähtökohtaisesti suoriteperusteisesti. Mikäli tuoton tarkka määrä ei ole laskettavissa, sen määrä arvioidaan ja jaksotusta korjataan oikeaksi mahdollisimman nopeasti.

Sellaiset tuotot, jotka ovat määrältään vähäisiä ja niiden määrää on vaikea arvioida, voidaan huomioida arvonlaskennassa maksuperusteisesti.